

KREŠŤANSKY PROGRAM OSLOBODENIA

PODĽA REFLEXIE FRANTIŠKA BLACHNICKEHO

ODVAHA V PRAVDE. Je to potrebné, aby sme vedeli zhodnotiť životné situácie vo svetle pravdy a morálnych noriem. Nemôžeme zo strachu mlčať. Mali by sme vedieť pomenovať veci pravým menom. Nemôžeme sa vyhovárať na diplomatickú taktiku v mene obozretnosti. Totižto máme do činenia systém plný klamstva a strachu, ktorý je zaštepý do života ľudí, aby nemali odvahu sa postaviť zoči voči klamstvu a zaujať postoj na základe pravdy. Preto sú v tejto situácii aktuálne a pravdivé slová Krista: Spoznajte pravdu a pravda vás vyslobodí!

PRAVDA AKO VÝZVA K POKÁNIU. Prvou našou reakciou na krivdu a nespravodlivosť nemá byť revolúcia alebo túžba zvrhnúť tyranskú vládu a prinavrátiť spravodlivý poriadok a nezávislosť. ... Avšak Boh je spravodlivý aj milosrdný. Dopúšťa síce zlo ako trest za hriechy a v tom sa prejavuje jeho spravodlivosť. Ale aj preto, aby nás z neho vyslobodil. A práve v tomto sa prejavuje jeho milosrdenstvo. Pozrime sa na Staro Zákonný Boží ľud, keď učinil hriech, tak následne uznal Božiu spravodlivosť i svoje hriechy. Prosil o odpustenie a dal sa na pokánie. Najmä cez zmenu svojho konania a celého života. Dodatočne znova vzýval a prosil Božie milosrdenstvo. A Boh vtedy vždy ukázal svoju milosrdnú lásku. Dnešná doba nás vyzýva k spytovaniu svedomia. Mali by sme sa priznať k svojim hriechom, za ktoré si zasluhujeme Boží trest. Ak sa dáme na túto cestu, tak môžeme počítať s milosrdenstvom Boha a vzývať jeho moc.

MODLITBA ZA BOŽIE VÍŤAZSTVO. Ak stojíme pred Bohom v pravde, uznávame svoju hriešnosť, ako aj Božiu spravodlivosť, tak potom môžeme vzývať Jeho milosrdenstvo. ... V zápase s temnými silami, ktoré útočia na nás, jedine Božia moc môže odporovať a víťaziť. Máme sa preto modliť s hlbokou vierou za víťazstvo pravdy a spravodlivosti, za Božie víťazstvo. Máme zložiť celú dôveru v Boha. Tak ako SZ vyvolený národ v kritických momentoch. Máme prijať taký postoj ako Dávid, ktorý bojuje s Goliášom (porov. 1Sam 17,45). Máme sa modliť tak ako prvotná cirkev v Jeruzaleme uprostred prenasledovania. ... Dnešok je výzvou k modlitbe veľkej viery za Božie víťazstvo. Čím väčší nepomer síl, tým väčšia má byť naša viera v Božiu moc a blízkosť jeho víťazstva. Máme sa modliť s odvahou a veľkodušne o plné víťazstvo a oslobodenie a to v rozsahu Božích možnosti a nie našich možnosti reality ktorú prežívame. Naša realita má byť realitou viery, ktorá uznáva Boží zásah do dejín človeka za realistický.

MODLITBA ZA OBRÁTENIE HRIEŠNIKOV. Boh má moc nad ľudskými srdcami. Môže ich premeniť. Tak ako Boh mení Šavla na Pavla. No na druhej strane v srdci človeka, ktoré je ovládané žiadostivosťou po moci, tak je skryté všetko zlo. Preto modlitba za Božie víťazstvo má byť zhodná s modlitbou za obrátenie hriešnikov. Takáto

má byť naša kresťanská odpoveď. Najprv vo viere a podľa svedomia posudzujeme skutočnosť, veci nazývame pravým menom, hriech hriechom, zradu zradou... ale ďalšou odpoveďou nemá byť túžba po pomste, odvetu, chuť potrestať vinníka... V duchu kresťanskej lásky sa modlíme za hriešnikov a za ich obrátenie. Aby Boh zvíťazil v ich srdciach. ... na tomto je založená naša duchovná úroveň nad nepriateľmi, naša duchovná vnútorná a vonkajšia sloboda na rozdiel od nich. Odovzdávame ich Božiemu súdu. Zároveň prosíme o milosrdenstvo Boha pre nich. Veľmi konkrétne sa máme modliť za nich. Aby sa obrátili. Zvlášť sa modliť za tých, ktorí majú nad nami tyranskú moc a majú na svedomí veľa ľudských krívd a vražd. Keď sa modlíme za obrátenie hriešnikov, tak naplňame túžbu Nepoškvrneného srdca Panny Márie Fatimskej. Takto približujeme predpovedané víťazstvo jej srdca. Jej víťazstvo spočíva v obrátení hriešnikov. ... Modlitba za obrátenie hriešnikov môže uskutočniť zázrak víťazstva, ktoré ani neočakávame podľa nášho ľudského plánovania.

BOJOVAŤ BEZ NENÁVISTI A S OCHOTOU ODPUSTIŤ. Keď sa modlíme za hriešnikov, tak predpokladáme pre nich Božie Milosrdenstvo a ochotu odpustiť zo strany Boha. Cez túto modlitbu sa stávame nástrojmi Božieho Milosrdenstva a konáme to v duchu tohto milosrdenstva. Sami sa máme pozbaviť nenávisti a máme mať v sebe aj ochotu odpustiť. ... Náš duchovný zápas a program oslobodenia majú byť chápané ako zápas bez nenávisti a bez použitia násilia. Je to tzv. cesta oslobodenia NON VIOLENCE. Nie je to o taktike, ktorá sa vyhýba obetiam. Nie je to postoj kapitulácie a rezignácie pred násilím. ... Je to Božia cesta víťazstva, ktorú nám zjavil Kristus na kríži. Cesta násilia nie je cesta oslobodenia. Skôr vedie do bludného kola krivdy a pomsty. Je to v podstate cesta bez cieľa, bez východiska. Avšak cesta, ktorá sa zrieka nenávisti a je plná ochoty odpustiť, je cestou víťazstva duchovných hodnôt, je cestou, ktorá zachraňuje dôstojnosť človeka. Je to cesta víťazstva dobra nad zlom namiesto odpovede zlom na zlo. Aby to bola cesta oslobodenia a duchovného víťazstva, tak má ísť spoločne so svedectvom v duchu pravdy. Táto cesta je spojená s označením hriechu pravým menom a následne s jeho odsúdením. Lebo hriech nás všetkých zotročuje.

SVEDECTVO V PRAVDE. Pravda označuje cestu k oslobodeniu. Pravda nás oslobodzuje, keď uznávame a vyznávame svoje hriechy. Vtedy uznávame pravdu v plnosti, keď svoj život podriadime jej požiadavkám. Život v pravde je založený na tom, že dávame nefalšované vonkajšie svedectvo, keď sa priznávame k pravde a si ju pripomíname v každej situácii. ... Naše otroctvo je založené na tom, že sa poddávame klamstvu. Neodkrývame ho. Neaprotujeme proti nemu. Sme ticho. Celý systém zotročenia, v ktorom žijeme, je nám natískaný. Klamstvo je oporou tohto systému. ... Preto cesta odvážneho svedectva v pravde priamo privádza do slobody. Človek dávajúci svedectvo v pravde je človekom slobodným, ba aj v podmienkach vonkajšej neslobody, ba aj v koncentráku, či väzení...

SVEDOMIE A SLOBODA. Hovoríme o slobode svedomia. Je to osobitný druh slobody. Nakoľko sme poslušní svedomiu, natoľko sme slobodní. Svedomie je

výnimočný druh pravdy, ktorá sa má výslovne vypočúť a ktorá prináša slobodu ako ovocie poslušnosti. ... Poslušnosť svedomiu je ako cesta vedúca k slobode. Človek, ktorý je poslušný, tak je vnútorne slobodný, aj vtedy keď je väznený. A naopak, ak koná násilne proti svojmu svedomiu, tak je otrokom svojej vášne. Cesta poslušnosti svedomiu vedie k oslobodeniu rovnako aj v spoločenskom aj politickom rozmere. ... Preto v programe zápasu o oslobodenie ľudí je potrebné dať dôraz na výchovu k slobode svedomia a povzbudiť na ceste vernosti voči svojmu svedomiu.

KRÍŽ A VÍŤAZSTVO NAD STRACHOM. Pravda ako aj vernosť voči svedomiu potrebuje odvahu a víťazstvo nad strachom. Strach, ktorý nám nedovoľuje hovoriť pravdu a konať podľa nej, nás núti konať proti svedomiu sa stáva hlavnou a priamou príčinou nášho zotročenia. Preto víťazstvo nad strachom je hlavnou skutočnosťou v celej stratégii boja o vyslobodenie človeka a národa. ... Strach vzniká z ohrozenia. Máme strach, keď nám hrozí utrpenie a smrť. Alebo strata nejakého dobra. Napr. sloboda, zdravie, dobré meno, atď. Víťazíme nad strachom aj vtedy keď dobrovoľne súhlasíme s utrpením alebo stratou niečoho a to v mene vyšších hodnôt. Inak povedané, keď prijmeme kríž. Kríž je **hodnotou, pre ktorú je hodné trpieť, ba aj život obetovať**. Kristus dal svedectvo v pravde a preto išiel na kríž a zomrel. Ak pravda bude pre nás takouto hodnotou, pre ktorú je hodné trpieť a aj zomrieť, vtedy zvíťazíme nad strachom nedovoľujúcim svedčiť o pravde. Kríž nastavuje cestu oslobodenia. Od pravdy vedie cesta k slobode len cez kríž. Lebo kríž a jeho prijatie nám dovoľuje víťaziť nad strachom, ktorý nás zotročuje. ... Prijat' kríž dokážeme iba s pomocou viery v Boha. Boh je garantom najvyšších hodnôt. Prijat' utrpenie a oddať život za pravdu je zároveň aktom dôvery a lásky voči Bohu. V Ňom je totiž záruka posledného víťazstva pravdy, spravodlivosti a lásky.

SOLIDARITA S DRUHÝMI. Hľa tu je program duchovného boja, ktorý nás privedie k plnému oslobodeniu. Aby tento zápas priniesol víťazstvo, tak musí byť splnená jedna podmienka. A to viesť tento zápas v solidarite s druhými. Veľa nezískame ako jednotlivci. ... Máme sa zjednotiť so všetkými, ktorí spolu s nami túžia po slobode národa a bojujú za to. Máme si osvojiť hlboký zmysel slova SOLIDARITA. O nej hovorí pápež sv. Ján Pavol II v modlitbe dňa 24.2.1982. Solidarita nie je len označenie starostlivosti o uväznených ľudí, o všedný deň v našej vlasti, o ochranu práv človeka a o suverenitu národa. Ale je to označenie jednotlivca a spoločenstva, kde sa navzájom potrebujeme.

ZJEDNOTENIE S NEPOŠKVRNENOU. Ešte treba splniť jednu podmienku plodného zápasu o slobodu našej vlasti. Zápas máme viesť spolu s Pannou Máriou. Ona je oslobodeným človekom v plnosti a v jednote s ňou dosiahneme naše oslobodenie. ... Panna Mária vo Fatime predpovedala víťazstvo svojho nepoškvrneného srdca a požiadala, aby sme sa jej zasvätili. Sv. Maxilian Kolbe nám ukázal cestu duchovného víťazstva skrze oddanie sa Panne Márii. Ona rozmliaždi hlavu hada – aj v nás a aj skrze nás, ak sa staneme jej rytiermi. Aj kardinál Wyszinski predpovedal, že prichádzajúce víťazstvo bude jej víťazstvom. Sv. Otec Ján Pavol II stále nás zveroval Panne Márii. Jeho

slova nech nás povzbudia: *sily dobra musia priniesť víťazstvo v krajine, ktorá považuje Pannu Máriu za svoju Matku a Kráľovnú!*

Zdroj: **Prawda – Krzyz – Wyzwolenie**. *Texty k permanentnej formácii*. s.14-19. Krakow: Wydawnictwo Swiatlo-Zycie. Krakow 2017.